

D. G. Wilenski: *Bodenkunde*. Deutscher Bauernverlag. Berlin 1957. 18 × 24 cm. 489 sider. DM 20,80.

Den foreliggende jordbundslære er en oversættelse fra russisk. Dens hovedsynspunkt falder nogenlunde sammen med den af W. R. Wiljams givne definition på begrebet jordbund: de øverste overfladelag, der er i stand til at frembringe et planteudbytte. Herfra er springet ikke langt til at kvalitetsmærke jordene gennem deres frugtbarhed, synspunkter, der let grænser op til de politiske. Bogen giver iøvrigt en god og grundig gennemgang af de jordbundsdannende processer, idet der er lagt ret stor vægt på den biologiske side af jordbundslæren.

2. del beskriver jordbundstyperne i Sovjetunionen opdelt efter zonalitetsprincippet, i overensstemmelse med at jordbunden er en virkelighedstro gengivelse af vekselvirkningen mellem de oprindelige jordlag, vand og luft på den ene side og den biologiske aktivitet på den anden. Den horisontale zonalitet er for bjergområderne brudt af en vertikal zonalitet. Efter ændringer i den geologiske opbygning, terrain, klima og plantevækst underdeles zonerne i områder, der atter består af distrikter i overensstemmelse med vekslinger i humusindhold eller koncentration af sesquioxider, kalk, gips og basiske salte. En udmærket håndbog over jordbundslæren og dens udvikling i Rusland.

N. Kingo Jacobsen.

Kurt Müller: *Untersuchungen über die Abhängigkeit der Winterroggenreife von der Witterung*. Veröffentlichungen des Instituts für Agrarmeteorologie der Karl-Marx-Universität Leipzig. Herausg. von dessen Direktor Walter Hesse. Band I, Heft 3. Akademische Verlagsgesellschaft Geest & Portig K.-G. Leipzig 1957. 15½ × 23 cm. 173 sider, 27 Abbildungen. DM 4,60.

Fænologiske klimastudier til forståelse af korrelationer mellem planteudviklingen og meteorologiske faktorer er et spændende, men vanskeligt felt. Forfatteren indleder da også med at pointere, at fænologiske data ikke er en funktion af summen af meteorologiske elementer, d. v. s., at man må udsøge de væsentlige faktorer. Endvidere må fundne korrelationer efterprøves ved plantefysiologiske undersøgelser.

Hertil kommer, at de forskellige planter ikke reagerer ens over for meteorologiske faktorer, ligesom det også spiller en væsentlig rolle, på hvilket tidspunkt i plantens liv den bliver udsat for de forskellige påvirkninger. Derfor har forfatteren indskrænket sine undersøgelser til et bestemt afsnit af en plantes liv, tidspunktet mellem blom-

string og modning (+ høst) af vinterrug. Modningstiden er kun i ringe grad afhængig af jordbunds- eller gødningsforhold, men hovedsagelig af udsving af meteorologiske faktorer. Tidligere undersøgelser refereres, hvorefter lufttemperatur, solstråling og luftens mætningsdeficit er af betydning. Modningstiden i Mellemeuropa i 1936 og 1937 gennemgås i relation til den gennemsnitlige, daglige solskinstid. Korrelationsberegninger viser, at denne faktor er af væsentlig betydning for modningstidens længde. Herudover undersøges jordbundsfugtighedens betydning repræsenteret ved nedbøren i perioden marts—juni. Også i dette tilfælde konstateres positiv korrelation, men virkningen er sekundær i forhold til de daglige temperaturmaksima registreret ved solskinstimerne. Afhandlingen er som nævnt udarbejdet på grundlag af talmateriale fra før krigen. Litteraturfortegnelsen er ført a jour til 1950.

N. Kingo Jacobsen.

World Geography. Edt. by Otis W. Freeman and John W. Morris. McGraw-Hill Publishing Comp. London, New York 1958. 625 sider. 19 × 25 cm. Pris 62 sh.

En række amerikanske geografer fremkommer her med en regionalgeografi beregnet for College-studerende. Omfanget svarer i væsentlig grad til de forsk. danske seminarielærebøger i geografi, men bogen er skrevet ret bredt. Hovedvægten er lagt på det erhvervsgeografiske stof, og de fleste afsnit er illustreret med en række gode billeder samt kort og diagrammer; dog er Vest- og Nordeuropa på det punkt de svagest behandlede regioner. Efter hver af de 16 kapitler er der en kort litteraturliste over nyere, engelsksproget regionalgeografi.

Kr. M. Jensen.

Leo S. Berg: Die geographischen Zonen der Sowjetunion. Band I. B. G. Teubner, Leipzig 1958. 17 × 23 cm. XVI + 485 sider. 105 illustrationer og 60 kort. DM 29,40.

1. bind af Leo S. Bergs klassiske værk foreligger hermed i tysk oversættelse, den er tidligere udsendt såvel på fransk som engelsk. Bogen omhandler tundra, taiga, løvfældende skov samt overgang til græsstepperegionen. De øvrige zoner incl. bjergområder følger i 2. bind. Dispositionen i bogen er bygget op på grundlag af det geografiske landskab som et kompleks, hvis egenart skabes af relief, klima, hydrologi, jordbund, planteverden og dyreverden samt til en vis grad af menneskets virken, alt dette forenes til et harmonisk hele, der i bestemte zoner af jorden gentages i typisk udformning.